

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-3-77 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 19-21/305-131
Karar Tarihi : 13.06.2019

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN, Ahmet ALGAN
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER: Kemal KÜÇÜKKAVRUK, Betül AYHAN, Ahmet SAĞDUYU,
Yunus Salih YİĞİT

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Re'sen

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR :- Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu
Üniversiteler Mahallesi 1598. Cad. A3 Plaza No:33 Bilkent Plaza
Bilkent / Ankara
- Beşler Makarna Un İrmik Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.
2. Organize Sanayi Bölgesi Celal Doğan Bulvarı No:57
Başpınar / Gaziantep
- Ova Un Fabrikası A.Ş.
Dedekorkut Mah. Beyşehir Cad. No:80/A Selçuklu / Konya
- Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.
Fahrettin Kerim Gökay Cad. No:34 Altunizade / İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Buğday unu pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak fiyat artırdığı iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Buğday unu pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak fiyat artırdığı iddiası.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 17.10.2018 tarih ve 18-39/636-M sayılı kararı ile son dönemde buğday unu sektöründe meydana gelen yüksek fiyat artışlarının incelenmesine ilişkin olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca re'sen önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 29.05.2019 tarih ve 2018-3-77/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; buğday unu pazarında faaliyet gösteren bazı teşebbüsler hakkında soruşturma açılması gerektiği sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir. Öte yandan Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu (TUSAF), Eksun Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş. (EKSUN), Beşler Makarna Un İrmik Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (BEŞLER) ve Ova Un Fabrikası A.Ş. (OVA) hakkında ise soruşturma açılmasına gerek olmadığı anlaşılmıştır.
- I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**
- (5) Dosya konusu iddia, buğday unu pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak fiyat artırmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiklerine ilişkindir. 4054

sayılı Kanun'un 4. maddesi uyarınca; *"Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır."* Aynı maddenin (a) bendinde ise, *"Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi"* yasaklanan haller arasında sayılmıştır.

- (6) Yürütülen önaraştırma kapsamında TUSAF, BEŞLER, OVA ve EKSUN da dahil olmak üzere yedi teşebbüste yerinde inceleme ve görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan incelemelerde, buğday unu pazarında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri şüphesi uyandıran bilgi ve belgeler elde edilmiş ve bu teşebbüsler hakkında 13.06.2019 tarih ve 19-21/305-M sayılı Kurul kararı ile soruşturma açılmıştır.
- (7) Önaraştırma sürecinde yapılan incelemelerde TUSAF, BEŞLER, OVA ve EKSUN'un, herhangi bir rekabet ihlali içinde olduklarına yönelik bilgi ve bulguya ulaşılmamıştır.
- (8) Buğday unu pazarında kullanım amacı ve kalitesine göre çeşitlendirilmiş oldukça fazla ürün bulunmaktadır. İncelenen her teşebbüsün aynı kalitede ve türde buğday unu üretimi yapmaması sebebiyle analizlerde teşebbüslerin en çok satış yaptığı benzer türdeki ekmeklik ve özel amaçlı buğday unları verileri esas alınmıştır. Dosya içeriğinde; önaraştırma tarafı her teşebbüs için baz alınan ekmeklik ve özel amaçlı buğday ürünleri için birim satış fiyatlarını gösteren grafiklere yer verilmiştir.
- (9) Dosya içeriğinde yer verilen grafiklerden; gerek ekmeklik gerekse özel amaçlı buğday unlarında 2018 yılının Temmuz ayında ani bir fiyat artışının yaşandığı anlaşılmıştır. Söz konusu fiyat artışının akabinde T.C. Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü tarafından Konya Ticaret Odası aracılığıyla OVA'ya gönderilen e-postadan; fiyat güncelleme tarihleri hakkında etiketlere bilgi eklenmesinin istendiği anlaşılmıştır. Aynı e-postanın il ticaret odaları tarafından tüm teşebbüslere gönderildiği kanaati oluşmuştur. Benzeri şekilde TUSAF üyelerine gönderdiği e-postada Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda 95 TL bedelle 1 milyon çuval un taahhüdüne ilişkin talepte bulunmuştur. Bu bilgiler ışığında sektörün dönemsel olarak regüle edildiği izlenimi oluşmuştur.
- (10) Dolayısıyla yapılan önaraştırmada işbu karara konu teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiklerine yönelik herhangi bir bilgi, belge ya da bulguya ulaşılamadığından, söz konusu teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna varılmıştır.

J. SONUÇ

- (11) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu, Beşler Makarna Un İrmik Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş., Ova Un Fabrikası A.Ş., Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.